

Izhaja vsak četrtek in velja s poštino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto K 4.— za pol leta „ 2.— za četrt leta „ 1.—

Naročnina se pošilja upravništvu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice hšt. 5. List se pošilja do odpovedi.

Deležniki katol. tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

SLOVENSKI

GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Posamzni listi dobé se v tiskarni in pri gospodu Novak-u na velikem trgu po 10 h.

Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo.

Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat, po 15 h, dvakrat 25 h, trikrat 35 h.

Inserati se sprejemajo do srede popoldne.

Stev. 43.

V Mariboru, dne 24. oktobra 1901.

Tečaj XXXV.

Kat. pol. izobraževalno društvo v Šmarji pri Jelsah

je zborovalo dne 13. oktobra t. l. v Gradovi gostilni v Šmarji. Zbor je bil prav dobro obiskovan. Nad 350 mož, društvenih udov in upeljanih gostov se je sešlo, da sliši svoje voditelje in pa da povzdigne glas za pravice slovenskega naroda. Zborovanje se je vršilo v najlepšem redu in vse se je čudilo zanimanju naših kmetov o predmetih dnevnega reda, kar je jasen dokaz, da naše ljudstvo išče priložnosti podučiti se o politiki in da čuti potrebo združevanja.

Zbor se je začel

kmalu po 3. uri popoldne. Predsednik gospod Josip Krohne pozdravi navzoče, osobito poslanca Žičkarja ter poprosi gospoda poslanca, da govori k 1. točki dnevnega reda. Dolgotrajni živjoklici bili so dokaz, kako dobrodošel nam je spoštovani gospod poslanec.

Poslanec Žičkar

omeni v začetku svojega govora, da se je predstavil volilcem šmarskega okraja že leta 1897 na Ponikvi in se zahvali za zaupnico, koja se mu je skazala 3. januarja t. l. — Potrebno je poslancu, pravi dalje, poslušati želje ljudstva, če se mu hoče pomagati.

Toda težko mu je v tem oziru vstreči vsem svojim volilcem, koji so raztreseni v 17 sodnijskih okrajih. Sicer je pa današnji zbor 37., pri kojem se predstavlja gosp. Žičkar svojim volilcem.

Vlade se boje nemškega ropotanja.

Potem se spomni na kratko vlade Badenijeve, koja je bila Slovanom precej pravična. Dala je Čehom, kar jim gre po božji in človeški postavi, namreč jezikovne pravice. A to je bilo vzrok, da so nemški poslanci začeli razbijati po zbornici. Tem na ljubo odstopi Badeni. Za njim sledi Gauß, potem Thun in Clary. Med tem časom zgube Čehi vse, kar jim je podelil Badeni. S tem razdraženi začnejo delati nemir v zbornici in posledica temu je bila razpust državne zbornice. Körber, naš sedanji ministerski predsednik rad pomaga v gospodarskih rečeh, a v narodnih ne stori nič. On varuje tako imenovano nemško posest, če je tudi krivična. V Ljutomeru in Sevnici ne dobe slovenskih pečatov, ker se vlada boji zameriti Nemcem.

Razmere v državnem zboru.

Žalostne so razmere tudi v državnem zboru. So poslanci, ki javno odstavljajo našega cesarja in smatrajo Avstrijo kot del Nemčije; podpirajo pristop k luterski veri ter nečuvveno napadajo katoliško cerkev in njene učeničke. Predsednik pa vse to mirno posluša, — samo da zbornica ostane delavna. — Koroška nima nobenega slovenskega poslanca, Laginja je propal proti Lahonu in jugoslovanski klub se je razbil. Toda upati je, da se zmernejši elementi zopet združijo v en klub. Naši nasprotniki so edini, potrebno je toraj, da se tudi mi združimo.

Kaj smo storili?

A nekaj se je v državnem zboru zadnji čas vendarle storilo. — Rudarjem se je okrajšalo delo na 9 ur, državne mitnice ob cestah so se odpravile, desetek pri posestvih pod 5000 kron odpisal. Žičkar je predlagal, da se Sotla popravi, kar je upati, da se boče zgodilo, ker naši in hrvaški inženjerji so reko že pregledali. Tudi druge reke se bodo popravljale; okrajni zastopi so že bili zaslišani, da naznanijo reke, ki delajo škodo. Žičkarjev predlog gledé brezplačnih posojih za novo zasajanje vničenih vinogradov je odsek sprejel. Tirjamo tudi, da ustanovi država za slovenski štajar obrtno šolo. Popravila sta se §§ 59 in 60 obrtne postave, da agenti ne morejo prodajati sami fabriškega blaga. Sprejeta je bila tudi postava

o margarinu, vsled koje se umetno surovo maslo ne sme prodajati kot izdelek mleka.

Kaj se bo storilo?

Prvo branje postave o kmetijskih zadru-gah je postavljeno na dne 17. t. m.; poročevalec je naš vrli slovenski poslanec Povše. Potrebno je in delali bomo na to, da se postava gledé porotnih sodišč radi razžaljenja časti prenaredi, kajti zdaj so naši časniki karj ponekod... (Nadaljnih ostrih besed poslančevih o nemških in nemškutarskih porotnikih ne smemo pričeti, sicer nas zaseže drž. pravdnik.)

Pri prihodnjem zasedanju drž. zbornice pride v pre-tresovanje nova pogodba z Ogrsko, trgovinske pogodbe s sosednjimi državami in znana vinska klavzula z Laško. (Živahni klici: proč z vinsko klavzulo!)

Naši nasprotniki.

Naši nasprotniki dvigajo ponosno svoje glave in slovenski liberalci iščejo zaveznike med Nemci, tako daleč smo prišli. (Klici: sram jih bodi!) V štajerskem deželnem zboru Slovenci ne dosežemo prav nič, akoravno nas je dobra tretjina vseh prebivalcev. Štajerski deželni zbor podpira nam nasprotna društva z našim denarjem in sicer „Südmärk“ in nemški šulferajn. Südmärk kupuje slovenska posestva in jih spravlja v nemške roke, delovanje nemškega šulferajna pa je itak znano. To so vzroki, zakaj smo poslanci zapustili deželni zbor. (Klici: živijo, le naprej tako! Proč od Gradca!) Gospod poslanec govori potem o Stallnerjevem predlogu gledé volitev okrajnih zastopov, ki meri na to, da bi spodnještajerski Nemci in nemčurji dobili v svojo last okrajne zastope in okr. šolske svete. (Klici: postava ne sme biti potrjena, proč od Gradca!)

Nemci nam vsiljujejo boj.

Zborovanje Nemcev v Mariboru in v Radgoni bavilo se je le s tem, kako bi prej ko mogoče nas vse ponemčili. V Mariboru zahtevajo nemško učiteljske za učiteljice, v vseh uradih hočejo nemške uradnike, svoje sinove hočejo za silo priučiti slovensčine, koji naj bi nekda postali naši uradniki in tudi naše posojilnice želijo dobiti v svoje roke. (Klici: nikoli!) Zanger se boji jezuitov (smeh), in Reitter nas imenuje izdajal-

Listek.

Nedolžno obsojen.

Resnična povest. — Spisal L. Heitzer.

(Dalje.)

«Ko smo pripravljali, da bi položili truplo na oder, našla sem pod vzglavjem tale ključ», rekla je sestra, «prinesem vam ga, da ne pride v neprave roke.»

«Je moj oče z vami kaj govoril o njem? — Toda ne», si je pretrgal govor, «odkar sem ga tje položil, niste bili več pri bolniku. Hvala vam!»

«Še nekaj, sestra», je pristavil, ko je hotela sestra oditi, «hočete prevzeti to skrb in naprositi duhovščino pri sv. Petru, da bo pokop umrlega, kolikor mogoče svečano.» Sestra je obljubila in potem odšla, da bi opravljala svoj posel pri polaganju mrtvaški oder.

Tri dni pozneje so položili smrtne ostanke bankirja Viljema Bellinija z velikimi svečanostmi v obiteljsko rakev. Na večer po pogrebu sta sedela Henrik in Patrik skupaj jako potrtega duha. Čeravno je še le nekaj ur preteklo po pokopu, je vendar že Henrik bral v nekem časniku o slovesnostih pri pokopu. Ko je bil gotov, se je obrnil do brata,

ki je zopet imel opraviti z resnimi mislimi in zamišljen stal pri oknu, gledeč na mestni vrt, kjer je blede listje od vej padalo in skrivnostno suštelu.

«Patrik», pretrgal je Henrik molk, «si duhovnika, ki je bil pri očetu pred smrtjo, videl pri sprevodu?»

«Čudno, Henrik», odgovori Patrik, «ravno isto vprašanje sem jaz imel na mislih. Ne, on ni bil med duhovniki. Gotovo bi ga ne bila pregledala, ko bi bil poleg; njegove visoke postave in njegovega odločnosti kazočega obličja ne morem pozabiti.»

«Kaj ga je neki zaviralo, da se ni spreveda udeležil?» vprašal je Henrik, «jaz mislim, ravno on, katerega je oče izbral, da irsko ustanovo za sirote oživi, bi bil pač največ vzroka imel, se udeležiti pokopa ustanovnikovega!» Patrik se je v tem trenutku nemirno zganil vsled neke misli, ki se mu je zbudila. Hitro je vstal in rekel vznemirjeno proti bratu: «Henrik, naenkrat se mi je vsilila čudna misel. Naš oče mi je zapovedal, predno je duhovnik k njemu prišel, zakleniti 20.000 dolarjev v njegovo pisalnico. Ključ sem mu moral pod vzglavje dati.»

«To je res čudno!» menil je Henrik, presenečen, «kam pa je ključ pozneje prešel?» Patrik je povedal, da mu ga je sestra takoj po smrti očetovi izročila. «Si li pogledal, če

je vsota še tamkaj, kamor si jo del?» vprašal je Henrik. «Dozdaj še ne, pojdiva skupno gledat v pisarno!»

IV.

Z razumljivo radovednostjo iskala sta sinova bankirjeva po sobi očetovi. Patrik je odprl pisalnico — skatljica še je bila na svojem mestu, vzela sta jo ven, odprla in — bila je prazna.

Brata sta se za trenotek molče gledala; temno je zrl Patrik pred se, čez nekaj časa vpraša brata: «Henrik, kaj meniš o tej reči?»

«Kaj naj menim?» vpraša Henrik nazaj. «Ti vendar poznaš bližnje okolščine; razloži mi jih, potem ti hočem svoje mnenje povedati!»

«Dobro, poslušaj! Ravno ko je potem duhovnik prišel, sem skatljico tukaj zaklenil; nikdo ni vedel o tem ko oče in jaz, in ko je bil duhovnik bolnika zapustil, zopet ni bil nikdo pri njem ko jaz in ti; četrto ure pozneje, ko sva sobo zapustila, prinesla mi je sestra ključ. Ona ni mogla vedeti, kaj ta ključ pomeni — kaj še torej moreva misliti?»

«Patrik, za božjo voljo, ti menda ne misliš, da bi bil duhovnik — to bi bilo grozno!» — »Res grozno; ali kaj drugega ni mogoče. Vprašaj se vendar! Razun naravnostne tatvine je še nekaj mogoče: morebiti

ce, ker zahtevamo proč od Gradca, odobrava pa postopanje svojih pristašev na Češkem, ki delajo prav kakor mi. (Klici: nemška pravičnost!) Da se na Mariborskem učiteljsku učijo slovensčina, to imenujejo agitacijo! Konzumna društva so trn v peti našim nemškim trgovcem. Prilizujejo se pa slovenskemu kmetu stem, da nam ponujajo popravljanje rek in zgradbo železnic! (Klici: hinavci!)

Kaj pa hočemo? — Treba je, da smo edini in združeni pod geslom: „Vse za vero in domovino!“ Podpiramo društvo sv. Cirila in Metoda, ter „Südmärki“ nasprotno „Našo stražo“, pa tudi slovenske časnike! (Klici: proč s „Štajercem“ in „Rodoljubom“!) Gospod poslanec sklene svoj govor z besedami: „Jaz pa hočem tudi za naprej delovati pod geslom: Vse za vero in domovino!“ (Gromoviti živjoklici!)

Potem so pričujoči kmeti stavili pre mnogo vprašanj na poslanca, koja je ta vse v občo zadovoljnost resil.

Na vprašanje gospoda predsednika, ali naj se izrazi gosp. poslancu Žičkarju zaupnica, sledé gromoviti živjoklici. Pri sledečem protiglasovanju ni vzdignil nihče roke.

O stanju našega kmeta

govori kmeti sin Jože Stoklas. Z živimi barvami riše težnje kmetijskega stanu in prosi navzočega poslanca, naj se poteguje za kmeta.

Naslednje resolucije so bile enoglasno sprejete:

1. Katol. pol. izobraževalno društvo za šmarski okraj zahteva, da se ustanovi za Spodnji Štajer kmetijska šola s slovenskim učnim jezikom, ter se za otroke manj premožnih starišev določijo primerne štípendije za obiskovanje šole.

2. Katol. polit. izobraževalno društvo za šmarski okraj izraža nujno zahtevo, da vlada onemagajočim vinogradnikom na Spodnjem Štajerskem pride z zdatnimi podporami na pomoč, da si lahko obnovijo vinograde.

3. Katol. polit. izobraževalno društvo za šmarski okraj odločno zahteva, da se Stallerjev predlog v dež. zboru glede spremembe volilnega reda v okr. zastope ne predloži in ne priporoča v najvišje potrdjenje, ker bi se stem izročile kmetijske koristi v okr. zastopih na milost in nemilost meščanom in tržanom.

4. Z ogorčenjem obsojamo bojevito nastopanje spodnještajerskih Nemcev in nemškutarjev proti Slovincem, kakor se je pokazalo na shodu nemških zapornikov v Mariboru in Radgoni. Njih zahteve so naravnost naperjene na pogin Slovincem, ki so prvotno prebivalstvo na Spodnjem Štajerskem.

5. Spodnještajerski Slovenci zahtevamo, da se Mariborsko c. kr. učiteljske preobrazi v slovenski zavod!

6. Izražamo nado, da se tudi katoliško misleči kmeti združijo v posebno kmetisko zvezo za Spodnji Štajer, katera bo zagovarjala v organizaciji spodnještajerskih Slovincem pred vsem koristi kmetijskega stanu.

7. Katol. polit. izobraževalno društvo za šmarski okraj obsoja sklep nemške večine v deželnem zboru, vsled katerega so se zopet zvišale doklade na zemljiški davek, in zahteva od svojih deželnih in državnih poslancev, da delajo na odpravo hišnega in na znižanje zemljiškega davka.

Zborovanje je končano.

Gospod predsednik se zahvali potem vsem pričujočim za ustrajnost in lep red, ki je vladal ves čas zborovanja. Vsi delujmo v smislu pravil za napredek našega društva, ki sklepa vse stanove z bratovsko ljubeznijo na korist slovenskega naroda, in ne hujska stana proti stanu, kakor delajo naši nasprotniki liberalci po receptu nemških brezvernikov.

Z burnimi živjoklici in papeža se je zborovanje sklenilo ob 1/2 6. uri na večer.

Katoliška družba čeških kmetov na Moravskem.

Na Velehradu na grobu sv. Metoda so se zbrali 22. in 23. septembra t. l. moravski katol. kmeti v številu 17.000 — po uradnem štetju celó 22.000. Došli so iz cele Moravije, iz Šlezije in tudi iz Čehije. Krasen pogled! Bili so v raznih narodnih nošah: n. pr. Hanaki, Slovaki, Valaši, Horaci itd. Odraščena dekleta so v narodnih nošah otvorila sprevod. S tem sestankom je bilo združeno romanje na grob sv. Metoda. Pred shodom že so se razgovarjali o svojem programu. Došle so mnoge kmetijske godbe. Navadni kmeti so očarali navzoče s svojimi govori in lastnimi pesmimi.

V nedeljo dne 22. septembra zvečer ob 1/2 7 uri se je pričel slavnostni sprevod. Pri sv. Cirilovi kapeli so se zbrali ter obhodili velikanski preddvor, krasno razsvitljen, kjer je prostora za 200.000 ljudi. Sprejel je sprevod prelat Karasek z mnogo duhovščino, kjer je zbrane na posebnem odru pozdravil drž. poslanec dr. Stojan ter razložil pomen in vzrok romarskega shoda. «Po navadi naših očetov smo se zbrali tukaj, da si nekoliko odpočijemo od svojega truda, se posvetujemo pri sv. slovanskih apostolih in po njih prejmemo blagoslov za svoje početje.» Sklenile so se čestitke na sv. Očeta, cesarja in moravske škofo. Pripomni se, da so došli srčni odzdravi od vseh treh strani. Sledilo je počestčenje presv. Rešnjega Telesa v cerkvi z blagoslovom. Kmetje so se spovedovali. Sklenil se je tisti večer ob 1/2 9. uri s skupno večerno molitvijo, ki je napravila velikanski vtis.

Drugo jutro — 23. sept. — ob 4. uri slovesno zvonjenje in budnica. Romarji so se zopet zbrali v cerkvi. Nadaljevalo se je spovedovanje — ob 1/2 6. uri imel je ravnatelj velehradski, Jermitor Cibulka, slavnostni govor «o zaslužljivosti dela v stanu milosti

božje.» Ob 6. uri je služil prelat Karasek pontifikalno sv. mašo s skupnim sv. obhajilom. Samo kmetje so sprejeli — okoli 3000 — z gorečimi svečami sv. obhajilo: pretresljiv pogled. Pripravljalne in zahvalne molitve, kakor molitve za odpustke so se opravile skupno. Sledila je procesija s sv. Rešnjim Telesom pod milim nebom k posebnemu, nalašč za to postavljenemu oltarju. Pri oltarju se je ponovila krstna obljuba in posvečenje k presvetemu srcu Jezusovemu. Prelivale so se solze veselja, ko je duhovnik vprašal, če hočejo navzoči živeti po veri, katero sta oznanovala sv. brata Ciril in Metod. Na to se je podelil sv. blagoslov in zajutrek.

(Dalje sledi.)

Državni zbor.

Na Dunaju, 22. oktobra.

Po štirimesečnem prestanku se je 17. oktobra zopet zbral državni zbor. Popraševalo se je, bode li zborovanje mirno? Proti vsem pričakovanju so bile prve seje v četrtak, petek in v torek mirne. Tega niti ministerski predsednik dr. Körber sam ni pričakoval.

Državni proračun za l. 1902.

Precej v prvi seji je predložil finančni minister državni proračun za leto 1902. — Stroški so proračunjeni na 1.685,317.944 K (toraj skoraj 1.700 milijonov kron); dohodkov na 1.685,966.357 K. Bi toraj še preostalo 848.413 K. Navadno pa pokažejo letni sklepni računi drugačen končni vspeh, kakoršen se je predložil zbornici. Stroškov in dohodkov je za prihodnje leto naračunal finančni minister za blizu 44 milijonov več, kakor so znašali za l. 1901. Nova državna žganjarina znaša 19,200.000 kron več kakor prejšnje leto; blizu 9 milijonov znašajo obresti od posojila za nove železnice, bramborsko ministerstvo zahteva poldrug milijon več, finančno 5 milijonov več, pravosodno blizu poldrug milijon več, za meljoracijski zaklad, ki je dobival do zdaj 2 in pol milijona, zahteva poljedelsko ministerstvo 4 milijona kron.

Čehi so po dr. Fortu zahtevali, naj vlada objavi svoje carinske tarife, kakor je to storila že Nemčija.

Vložilo se je več nujnih predlogov: n. pr. dr. Šušteršič za podporo pogorelcem v Gorenji vesi, kjer je zgorelo 5. oktobra 69 poslopij.

Poslanci dr. Ploj, Robič, Žičkar in baron Morzey zahtevajo odpust davkov

jo tisti denar prišel v roke duhovnikov za ustanovo. Toda takrat bi bil duhovnik moral nama naznaniti, da je denar prejel. Tega pa ni storil, ampak je govoril o neki ustanovi, ki naj bi jo midva morala za očeta priskrbeti. Ne, tako bo: duhovnik je porabil smrtno slabost očetovo, da bi vsoto, ki jo je oče namenil za kako dobrodelno napravo, porabil v to, da bi sebe obogatil!»

«Ali Patrik, med tem je preteklo več dnij, ali se ni mogel denar kako drugače izgubiti?»

«Jaz imam ključ in sem ga vse te dni imel in ga nisem prav nič od sebe dal. Pomisli dalje, da nikdo ni nič vedel o vsoti. Vrh tega bi morala biti ključavnica strta, ako bi hotel kdo res denar ukrasti!»

«Saj res, to ni navadna ključavnica», pripomnil je Henrik, «mislim, da se ne odpre z nobenim vitrihom. Čudno, jako čudno!»

«Da gotovo čudno», odvrnil je Patrik, «mož si je dal opravilo pri očetu izvrstno plačati. Tistih 20.000 dolarjev že pozabimo; saj za nas so tako beračija. Vendar se mora človek jeziti, da ta človek pri takih, njegovim nazorom svetih opravilih slabost našega umirajočega očeta porabi, da bi se obogatil. Še enkrat, to je nesramno, jaz imenujem to sramotno tatvino.»

«Patrik, nebo mi je priča, da sem nerad duhovnika pripustil», reče Henrik, «zakaj jaz itak ne verjamem teh papinskih nauk, kateri so našega očeta še pred smrtjo tako prestrašili, vendar ne morem grozne sumnje, ki jo gojiš proti duhovniku, opravičiti, ker katoliški duhovniki so znani kot vestni in pošteni možje. Ali ni drugače mogel denar izginiti?»

«Ne Henrik», odgovori Patrik odločno, «za me je sumnja čisto opravičena. Rad ti priznam, brati izraz tihega miru, ki se je bral na očetovem obrazu po previdenju, me je spravil k mišljenju, in mislil sem si: katoliška vera mora imeti vendar nekaj vzvišene, nekaj svetega na sebi, če njena tolažila človeka tako mirnega izročajo smrti. Bil sem celo pripravljen, to vero bližje spoznavati. Smrt našega očeta in njegove besede so me jako uresnobile, ali sedaj — nič ko hinavstvo in sleparija!»

«Patrik, če to v resnici misliš», rekel je Henrik v odločnem glasu, «potem je res najina dolžnost, preiskati stvar do kraja, potem se mora goljufija odkriti in tat javno osramotiti.»

«Popolnoma moje mnenje, Henrik», je Patrik pripomnil, «jaz mislim, midva poiščeva takoj duhovnika in ga na razgovor pokličeva.

Če nama ne bo povedal nič gotovega o porabi denarja, potem izročiva stvar sodnji. Tamkaj naj se potem opravičuje.» Tako sta dva kratkovidna človeka, ki sta v verski malomarnosti vzrastla, stvar, ki se jima je le dozdevala, sprejela za gotovo dognano resnico, izrekla takoj sodbo čez duhovnika, ki je bil pripravljen za svoj vzvišeni poklic dati življenje, akoravno je bila čast in veljava katoliškega duhovstva v nevarnosti.

Ta duhovnik imenoval se je Pavel Karnik, je bil dušni pastir v katoliški bolnišnici in v tej lastnosti znan doktorju Vorldu, ki ga je privedel k bolnemu bankirju. Od zdravnikarja sta brata torej zvedela njegovo ime in, da je v bolnici blizu katedrale sv. Petra stanoval.

Tjakaj gresta brata na večer po pokopu očetovem. Ko vprašata pri vratih po Pavlu Karniku, dobita v odgovor naznanilo, da je Karnik pred dvema dnevoma iz Baltimora odpotoval. Pri odhodu ni mogel natančno določenega dneva vrnitve obljubiti. Henrik in Patrik se pri tem poročilu pomenljivo pogledata, in njuno sumničenje še je bilo bolj podprto.

(Dalje prihodnjič.)

in podporo za preplavljenec po pesniški dolini.

2. seja. Volitev zborničnega podpredsednika.

Dozdajšnji prvi podpredsednik Prade se je odpovedal tej svoji častni službi, ker so ga vsenemški prusaki hudo napadali. Na njegovo mesto je bil v drugi seji zbornice 18. oktobra izvoljen pristaš iste stranke, kateri je pripadal Prade: profesor Kaiser. A mož ne more biti ponosen na svojo izvolitev. Glasovalo je izmed 425 poslancev le 276. Izmed teh 276 oddanih glasov je dobil le 120 glasov Kaiser; 125 glasovnic je bilo praznih ali so se glasile na druga imena.

Zidanje železnice preko Kranjskega v Trst.

Ko se je v pretečenem zasedanju razpravljalo o stavbi nove železnične zveze s Trstom, je zbornica soglasno zahtevala in je to železnični minister tudi obljubil, da bojo pri gradnji dobili zaslužek domači delavci. Godi se pa ravno nasprotno. Domačini se odrivajo, delo se je zročilo ptujcem, večinoma židovskim podjetnikom v škodo domačemu prebivalstvu. Poslanec Pogačnik je radi tega vložil interpelacijo do železničnega ministra ter zahteval nujne pomoči.

Slovanski centrum.

Med jugoslovanskimi poslanci vlada občna želja, da se združita slovanski centrum in jugoslovanski klub. Kakor hitro odgovori jugoslovanski klub na dotični predlog slovanskega središča, pride ta velevažna zadeva v razpravo. Do tistih mal sta sicer obadva kluba po obliki še sicer razločena, vendar je občevanje med članovi obeh klubov najprijaznejše. Predloge enega kluba podpirajo tudi člani drugega. — Po svojih pravilih si mora začetkom zasedanja slovanski centrum zopet izvoliti svoje predsedstvo. V načelnika je bil izvoljen dr. Šušteršič, v I. podpredsednika Barwinski, v II. dr. Gregorčič. V parlamentarno komisijo so pa izvoljeni dr. Hruban, Pihuljak in Žičkar. — Slovanski centrum je sklenil, da bo vsako predlogo, naj že prihaja od vlade ali izmed poslancev, presojal edino-le s stališča ljudske koristi. Če je predlog našemu ljudstvu koristen, bojo članovi tega kluba glasovali za-nj; v nasprotnem slučaju proti predlogu. Ta klub bo postopal popolnoma neodvisno.

Govor ministerskega predsednika dr. Körberja.

Precej v prvi seji se je oglasil k besedi ministerski predsednik dr. Körber. V obče je napravil njegov govor na poslance dober vtis.

Omenjal je začetkoma, da avstrijska vlada se ne sme naslanjati na katero posamezno narodnost, da se ne more vezati z nobeno stranko, mora biti nad strankami. Želi pa, naj neha domači narodnostni prepir, dokler niso rešene razmere z Ogrsko in trgovske pogodbe z zunanji državami. Resko se je izrazil proti ogrski državni polovici, ki zahteva od Avstrije le same koristi. Radi teh besedij je nastal po ogrskih časnikih velik krik proti Körberju. Zahtevajo, da se mora odstraniti ta mož, da bo zopet mir. Ta je pa lepa! Ogrska predrznost je že res kolosalna. Ogrri nam hočejo nastavljeni in odstavljati naše ministre! Kako se napenjajo te žabe!

Nove postave.

Vlada zahteva tri milijone kron za podporo vsled uim. Potrebna je preosnova tiskovnega zakona (proč s porotniki v zadevi časnikov!). Vpeljala se bo postava proti pijančevanju (gostilničar, ki bo dal piti pijancu, zgubi pravico, zahtevati plačilo). Razpravljalo se bo o zavarovanju delavcev za starost in onemoglost, predložil se bo načrt postave gospodarske zadruge in v prospeh domače industrije. Dr. Körber želi slednjič, naj se razprava o državnem proračunu za leto 1902

dokonča pred novim letom. Po novem letu imajo zborovati deželni zbori, na spomlad se snide zopet državni zbor. — Dr. Körber je bil precej srečen s svojim govorom.

Razni nujni predlogi.

V prvih treh sejah se pa še ni začela obravnava o državnem proračunu za l. 1902, temveč se je razpravljalo o raznih nujnih predlogih, in sicer o Fortovem, že poprej omenjenem predlogu glede trgovinske in carinske zveze z Ogrsko in drugimi državami; o predlogu Kaftana v prospeh železne in mašinske industrije, o Vychodilovem zastran odprave državnih mitnic. K tej točki je povzel besedo finančni minister, ki se trdovratno brani, predložiti to zahtevo v potrjenje presviti cesarju, dokler mu državni zbor ne dovoli novih dohodkov. Znano je bralcem »Slov. Gosp.«, da je vlada predložila postavo o zvišanju davka na železnične vožne liste, da pokrije primanjkljaj, ki nastane vsled odprave državnih mitnic. Državne mitnice nesejo na leto 6 milijonov kron. Država pa dobi le samo 2 milijona; ostale 4 milijone pospravijo najemniki državnih mitnic. Kaftan je vložil še drugi nujni predlog, naj se poddržavijo nekatere železnice. Nemški narodnjaki so po Kaiserju zahtevali, naj vlada prepove redovnikom, izgnanim iz Francoskega, da bi se naseljevali na avstrijskih tleh.

Skupna zveza vseh slovanskih državnih poslancev.

Ker Nemci vedno bolj nestrjni prihajajo v svojih zahtevah proti Slovanom, se je sprožila misel, da bi bilo treba najtesnejše zveze slovanskih državnih poslancev. A ker se taki zvezi ne bi hoteli pridružiti Poljaki, se od mladočeške strani odsvetuje nameravana zveza.

Politični ogled.

Krščanske ljudske stranke. Občinskih volitev v Gradcu se bo letos udeležila tudi nemška krščanska ljudska stranka. Krščanske ljudske stranke napredujejo, liberalne propadajo.

Krščanska organizacija učiteljstva je tako naravna in se tako lepo strinja z vzgojnim poklicem, da je po vseh katoliških deželah že dosegla velike vspehe. V zglede so nam lahko katoliška učiteljska društva na Tirolskem, Predarlskem, v Zgornji in Spodnji Avstriji, ki so zbrala okoli sebe večino učiteljstva. Celo na severnem Češkem, kjer deželni zbor in odbor ni »klerikalni«, kjer katoliški učitelji nimajo pričakovati gmojnega dobička, pač pa preganjanje, celo tam se krščanska organizacija med nemškimi učitelji lepo razvija. Kako daleč pa smo v tem pogledu zaostali na Slovenskem, v deželah z globoko-vernim, katoliškim, zavednim ljudstvom! Skrajni čas je že, da se učiteljstvo tudi pri nas začne zavedati krščanskih načel in jih v javnost kazati. Krščanstvo, demokratstvo in stanovska zavest, te tri ideje morajo voditi učiteljstvo v javnem delovanju in tudi vsako njegovo organizacijo. Te tri ideje se strinjajo z njegovim poklicem, s socialnim stališčem in stanovskimi težnjami, in le te tri ideje mu bodo zagotovile zmago.

Srbski kralj je s posebnim prestolnim govorom otvoril državni zbor, ki je izvoljen na podlagi nove ustave. Kralj je omenjal, da Srbija živi z vsemi državami v dobrem razmerju, posebno pa je naglašal prijateljsko razmerje do ruske, turške in črnogorske države. Avstrije imenoma ni navedel, kar je jasen dokaz, da se Srbom ne zdi več vredno klanjati se pred našo državo. Take nasledke ima Slovanom sovražna politika našega ministra zunanjih zadev, grofa Goluchovskega.

Vojska v Južni Afriki. Zakaj vendar Angleži nočejo nič slišati, da bi se sklenil z Buri mir, kajti Buri so voljni mnogokaj žrtvovati z ozirom na splošni blagor? Glavno

besedo glede južnoafriške vojske ima v zboru ministrov samoumevno vojni minister Chamberlain. Chamberlain pa noče miru, ampak vojsko, ker njemu vojska več nese. Kako to? Na to vprašanje odgovarja najbolje občni zbor »združenih tovarn za izdelovanje orožja«, ki so po celem svetu znane pod imenom Chamberlain, kajti Chamberlain ima v teh tovarnah največ denarja. In na tem občnem zboru je govoril Chamberlain tudi te le besede: »Od ustanovitve teh tovarn še nismo imeli toliko posla in toliko čistega dobička, nego v tem letu. Naročila na orožje so se od meseca julija sem podvojila in se še vedno množe. Upravni svet je torej sklenil, da se izplača letos vsakemu delničarju po 20% čistega dobička.« Zdaj lahko razumemo, zakaj Chamberlain nič ni navdušen, da se sklene kmalu mir. Taki podli nagibi so torej krivi, da se vojskujeja dva naroda ter se morita; vse zaradi tega, da more par kapitalistov prodati več orožja in s tem mnogo dobička vtakniti v žepe. Omikane evropske države pa to mirno gledajo!

Dopisi.

Iz Remšnika. (Umrla Liza Holcman in Jože Krelj.) Letos nam je nemila smrt vzela dve osebi, priljubljeni in pošteni, kojima bi še privoščili vsi mnogo let. Prva bila je Liza Holcman p. d. Poglonovala žena. Bila je izborna pridna od svoje mladosti do zakonskega stanu in tudi v istem, komaj 15 let je bila v zakonu. Ni človeka, kateri bi o njej kaj žalega vedel povedati. Zapustila je moža in dve nedoletni hčerki, na katerih se vidi, kaj premore previdna in pobožna mati. Kar je želela, to je dosegla, da ima pridne otroke. Mučna bolezen, ki jo je vsako leto napadala, je komaj 50 let stari konec napravila. Žalujoci mož in dve hčerki ji želijo večni mir in pokoj. To se je zgodilo 6. septembra, a zdaj 15. oktobra se zopet zvonovi nemilo glasiyo in svetu oznanjajo, da je oča Kolarič, Jože Krelj, sedaj Valenti trudapolno romarsko palico odložil in šel počivati. Zapustil je ženo in štiri hčerke, ki so vse dobro oskrbljene in na lepih posevstvih; to je Štokheler v Marenbergu, Brunčko pri Sv. Antonu, gostilničar na Remšniku in Kolarič in starem domu. Vsem je dal nenavadno lepo svoto, tako, da lahko očeta hvalijo in molijo za njegovo dušo. Skrben, štedljiv, pameten in bogaboječ je bil od mladih let in Bog mu je trud in delo blagoslovil. Njegovo geslo je bilo, ker se je rad v nemškem jeziku izrazil: »Auf Gott vertraut, ist fest gebaut.« — »Na Boga zaupati je močno zidano.« In to zaupanje je resnično bilo od Boga uslišano. Sploh bil je mož, ki ga Remšnik ne bo lahko zopet imel. Njegova beseda bila je vselaj mero-dajna, kajti vsako stvar, bodisi pri občini ali cerkvi, je pametno uravnal. Večkrat previden s sv. zakramenti za umirajoče, se je pripravljaj na odhod iz sveta v večnost. Nekaj dni pred smrtjo je svojim otrokom in zetom dajal pomenljive nauke za časno in večno življenje in potem vse blagoslovil, kakor so očaki storili; ta trenutek ihtenja in žalosti se ne da popisati. Naročil je tudi, nesite me od župnijske ravne ali travnika na pokopališče, saj sem tamkaj vedno hodil k službi božji in si na istem odpočil, zato pa ako hočete po moji volji ravnati, želim, da slednjikrat od istega prostora pridem k cerkvi. Pogreb je bil veličasten s primernim nagovorom in popotno pesmijo. Štiri krasne vence so mu njegove hčerke položile na rakev.

Kakih 16 let bil je cerkveni ključar pri sv. Pongracu, ki se na novo zida. Imel je veliko skrbi za priprave, se veliko trudil, je tudi slednje dni pred smrtjo večkrat opomnil, glejte! glejte! da bo cerkev sv. Pongraca lepo dozidana, jaz ne bom več skrbel. — Bog mu bodi milostljiv in usmiljen! — Naj počiva v miru!

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Imenovanje. Preč. g. kanonik dr. Ivan Mlakar je imenovan kn. šk. komisarjem za usposobljenostne izpite iz veronauka na mariborskem učiteljišču.

Izpitni učne usposobljenosti za občne ljudske in za meščanske šole se začno na mariborskem c. kr. učiteljišču v toletnem jesenskem roku dne 4. novembra ob 8. zjutraj.

Župnijski izpit v Celovcu je naredil naš štajerski rojak in slavnoznani pisatelj č. g. Fr. Ks. Meško.

V Kozjem je umrla davkarjeva hčerka gca Antonija Grejan v 22. letu svoje dobe.

Upravna Pesnice. Že v zadnjem listu smo pisali, da se je pod vodstvom državnih poslancev Robiča in dr. Ploja predstavilo ministerskemu predsedniku odposlanstvo slovenskih spodnještajerskih veljakov, da ga poprosijo za skorajšno uravnavo Pesnice. Ker je »Štajerc« list za kmeta, zato v zadnjem listu hvali meščanskega peka Ornika in grajščinskega oskrbnika Flucherja, da imata ta dva gospoda zasluge za uravnavo Pesnice. Kake zasluge? O Flucherju niti ne govorimo, on si želi regulacijo, kakor vsi slovenski kmetje, a storiti ne more ničesar. Gosp. Ornik pa je deželni poslanec, vleče z Nemci in Nemci imajo v deželnem zboru večino. G. Ornik bi pri svojih prijateljih lahko dosegel regulacijo, pa je ni. V Gradcu nam Nemci sploh niso naklonjeni. Zato sta Robič in dr. Ploj peljala Slovence na Dunaj. Pred ministerskim predsednikom se je poslanec Robič pritoževal, da se regulacija Pesnice namerjava že skozi sto let, pa še se nič ni zgodilo. Dr. Omulec, načelnik okrajnega zastopa v Ormožu, je popisal pred ministrom velikansko škodo, ki jo dela Pesnica. Ako se regulacija kmalu ne izvrši, se posestniki ob Pesnici gospodarski uničijo, ne bodo mogli več izhajati in živeti. Ljudstvo je razdraženo in zahteva odpomoči. Dr. Omulec odločno zavrača mnenje nekaterih, da si naj okraji sami ali pa vodne zadrage regulirajo Pesnico. Denarja ni, to ni mogoče, to se pravi naše ljudstvo le za nos voditi! Dr. Ploj pravi ministru, da se pač na Zgornjem in Srednjem Štajerju (kjer so sami Nemci!!!) skoraj vsi potoki regulirajo. Tudi vlada tam rada pripomaga in sama plačuje po 45% vseh stroškov. Naj pripomre vlada tudi pri Pesnici, in drugo leto se lahko regulacija začne. Ministerski predsednik odgovori, da je dobro poučen o potrebi regulacije Pesnice, ker se v tem oziru poslanca Robič in dr. Ploj pogosto pritožujeta in nujno zahtevata odpomoči. Kar je v njegovih močeh, bo vse storil, da se regulacija kmalu začne. Mi gremo kaj staviti, da bo »Štajerc« to vse zamolčal, ker tega niso storili nemški trgovci, ampak slovenski kmetijski poslanci!

Štajerska kmetijska družba je imenovala svojim tajnikom g. Franca Juvana, doslej ravnatelja kmetijske šole v Hebu na Češkem. Juvan je Korošec in je nekaj časa služboval tudi pri koroški kmetijski družbi.

V Razvanju pri Mariboru je umrla dne 13. okt. občespoštovana veleposestnica Neža Rečnik, po dom. Kralj v 47. letu svoje dobe. Skoz 14 let je neprenehoma bolehal, a nikdar nisi slišal iz njenih ust kake tožbe čez njeno bolezen. Tolažbo je iskala in tudi našla v molitvi in prebiranju pobožnih knjig, zlasti mohorskih, katere je skoraj do cela iz glave znala, kakor tudi »Slov. Gospodarja«, katerega so ji še morali otroci, ko so že njene oči in telesne moči opešale, prebirati. Njen blag značaj in trdno krščansko prepričanje posebno lepo odseva iz njenih besedij, katere je še kratko pred smrtjo k svojim otrokom obrnjena govorila: »Otroci! spolnajte zvesto moje nauke in srečni boste na tem in onem svetu!« Naj ti bo, preblaga

mamica, zemlja lahka in naj ti sveti večna luč! Saj

Križ nam sveti govori,
Da zopet vid'no se
Nad zvezdami,
Da vid'no v rajju večnem se,
Nad zvezdami!

Politični shod pri Sv. Marjeti ob Pesnici se je zadnje nedeljo prav veličastno izvršil. Poslanec Robič je poročal o uspehu pesniške deputacija na Dunaju, o političnem položaju na Dunaju in v Gradcu, nadalje o vinogradniških posojilih, o nemških zborih v Mariboru, Radgoni in Lipnici in kaj je treba nam Slovincem storiti za utrditev naše narodne posesti v bodočnosti. Izreklo se je poslancu soglasno in popolno zaupanje in zahvala za njegovo delovanje posebno gledé regulacije Pesnice in obnavljanja vinogradov. Poslanec dr. Rosina je v jako zanimivem govoru pojasnjeval krivice, ki se nam godé od strani naših Nemcev na Štajerskem, zavoljo katerih slovenskim deželnim poslancom ni mogoče več hoditi v štajerski deželni zbor. Zavedni marječki kmetje so navdušeno odobraval abstinenco slovenskih deželnih poslancev. Na to so bile soglasno sprejete predložene resolucije. Ko sta navzoča poslanca na razna vprašanja vsem povoljno odgovorila, je predsednik društva z »živijo« klici na sv. Očeta in svitlega cesarja zaključil zbor. Natančneje poročilo prihodnjije.

V Mozirju so si izvolili novim županom g. Valentina Kosa, posestnika na Brdempri Mozirju. Prvi svetovalec pa je postal gosp. Marka Slatinšek iz Loke, fare nazarske, drugi g. Valentin Rozoničnik, fare šmiheljske, tretji gosp. Matija Merzлак, posestnik na Selah pri Mozirju. Četrtni in peti svetovalec sta iz trga. Prejšnji župan Anton Mlinar ni mogel preboleti svojega padca. Že zjutraj je klical po trgu: »Še eno uro in jaz nisem več župan! Uj-uj-u!« In res čez eno uro je padel raz županski stol! Naše pomilovanje! Novemu odboru pa želimo blagoslova pri delovanju!

Slovenska zmaga. Na Cigonci pri Slov. Bistrici so tudi pri drugi volitvi iz I. razreda zmagali slovenski možje. Slava jim! Sedaj je občina popolnoma v slovenskih rokah. O dogodkih pri tej volitvi še bomo poročali.

Slovensko uradovanje. Piše se nam: Posebno se pri slovenskih občinah opazuje, da one, katere že na nižje urade, na primer na glavarstvo slovensko uradujejo, na višje urade v Gradec v nemščini dopisujejo, to pa večinoma zategadelj, ker se tam slovenska pisma na nemško prestavljajo; toraj hočejo stem občine istega mišljenja višjim uradom predstavljene prihraniti. To pa je zelo napačno, ker če višji uradi ne dobijo slovenskih dopisov, potem tudi Slovencev za uradnike ne potrebujejo; če pa se jim slovensko dopisuje, morajo pri višjih uradih vsaj tistega slovenskega uradnika imeti, kateri jim slovenska pisma na nemško prestavlja, in če bodo začeli višji uradi toliko slovenskih pisem dobivati, da jim bode preveč prestavljanja, bodo tam tudi morali višja mesta Slovincem prepuščati. Vidi se toraj zopet, kako važnega pomena da je slovensko uradovanje. S točnim izpolnovanjem naše narodne dolžnosti si lahko pridobimo za naše brate in sine imenitne službe, katere sedaj Nemci posedujejo in s tem pa tudi en del premoženja od Nemcev za naš narod pridobimo. Spoštujmo torej svoj narod in držimo se svojega lepega jezika, potem ga bodo začeli tudi drugi narodi spoštovati.

Kaj dobimo od države? Državni proračun za l. 1902 izkazuje, da bo država prispevala za zgradbo lesenega mostu čez Dravo med Marenbergom in Vuhredom 10.000 K, za zidanje telovadnice pri mariborskem učiteljišču 24.000 K in za notranjo opravo okrožnega sodišča v Mariboru 140.000 K.

Na Gorici pri Rajhenburgu so pokopali preteklo nedeljo Jožefa Habince, moža stare korenine, udanega Bogu in cerkvi. Pred par leti je slovesno obhajal zlato poroko s svojo še živečo ženo Uršo, s katero je

55 let v srečnem zakonu živel. Velikanski spreved je pričal, kako priljubljen je bil rajni pri vseh.

Iz Ptuja nam pišejo: Bismarkova ulica v Ptujju postaja nekaterim nemškim trgovcem tesna (menda pa preveč prazna! opomba uredništva.) in zato si iščejo po drugih ulicah prodajalne prostore. Premnogi Slovinci se se namreč vedno branijo stopiti v ulico, ki nosi ime tega velikega sovražnika Avstrije in katoliške cerkve. To vse je uspeh občinske politike peka Ornika, pri njem naj se trgovci zahvalijo. — Skrivnostno, tajnostno se širi po našem mestu neka govorica in zona obletava nemške in nemškutarske trgovce, ko jo zaslišijo. Šepeta se, govori se, da dobimo polagoma v Ptujju — slovenske trgovce. In vse, kar slovensko čuti in misli, se pripravlja, da bo slovenskim trgovcem v Ptujju obstanek zagotovljen. Kaj rečete k temu, oče Ornik? Pod vašim županstvom zahaja »nemškemu« Ptujju solnce bodočnosti. Tudi to je uspeh vaše politike, gospod Ornik. Pustite rajne politiko in bavite se s svojo pekarijo!

Iz Podgorja nad Sevnico. Dne 16. t. m. je umrl tukaj po kratki pa mučni boleznini mladenci Karol Oblak. Kako ga je vse rado imelo, pričal je lep pogreb. Pa saj je bil rajni vedno tako ponižen in postrežljiv, da ga bodo Podgorci težko pogrešali. Rajni je bil kot samouk kaj spreten mizar in podobar. Največje veselje mu je bilo olupšavanje domače podružne cerkve, za katero je med drugim napravil jako lep in primeren križev pot. Tudi je postavil v minulem letu lepo novo kapelo, v kateri je altar in svečnik sam izrezljal. Bodi blagemu mladencu lahka zemljica!

Ljutomer. V tukajšnji šoli realko se bodo sprejemali učenci v pondeljek dne 4. novembra t. l. ob 9. uri dopoldne v šolski sobi na glavnem trgu. Vsak na novo vstopivši učenec naj s seboj prinese zadnje šolsko naznanilo oziroma spričevalo dotične šole.

Šivanka v kurji bedri se je našla pred kratkim v Zadobrovi blizu Celja pri Zagažanu. Kure so k prazniku zaklali, ne vedoč, da ima šivanko v bedri, ker ni popolnoma nič šantala. Kokoš se je lepo skuhalala in prinesla se je na mizo, kjer jo je gospodar na krožniku zrezal. In eno bedro, za katere kostjo je šivanka navpik tičala, je sam obiral. Ko je prvokrat ugriznil, še ni nič zapazil, ko je drugokrat, je pa že nekaj zaškripnilo med zobmi. Gospodar preišče bedro in kaj najde? Popolnoma celo, koničasto in brez vsake rje, navadno šivanko. Sreča, da jo je o pravem času opazil. Zakaj, če bi jo požrl, bi mu gotovo ne teknila dobro.

Sv. Jurij ob Ščavnici. Naš klobučar se je menda že naveličal slovenskih grošev, kakor se meni vidi, ali pa je tako pobožen postal, ker je tudi naročen na ptujski »pastirski list«. Zalostno! No, njegov sinček se menda sramuje tega ptujškega »mrčesa«, ker je, ko sem ga vprašal, kaj da ima tako skritega, zarudel kakor deklica in mi v zadregi povedal, da ima — »Štajerca«. No, bilo je tudi tedaj, t. j. v soboto precej mrzlo; morebiti se je bal, da bi mu rahločutna »krota« ne zmrznila. J. V.

Duhovniške vesti. Provizor v Žusmu je postal č. g. Anton Šebat, dosedaj kaplan pri Sv. Babari pri Vurbergu. Prestavljeni so č. g. gg.: Jakob Kranjc iz Vranskega v Št. Peter v Savinjski dolini, Jos. Sigl iz Zgornje Polskave v Vitanje, Fr. Gomilšek iz Jarenine k Sv. Barbari pri Vurbergu, Alojzij Kramaršič iz Vitanja v Jarenino. — Umrl je v Gradcu č. g. minorit Franc Kukec, star 32 let, doma iz Sv. Marka pri Ptujju. Naj počiva v miru!

Iz Ceršaka pri Mariboru. Novo imenovanemu častnemu občanu naše občine č. g. Matiji Kelemina se je izročila dne 13. oktobra diploma. Tem povodom je daroval častiti gospod 50 kron za občinske uboge, za kar se mu podpisani župan v imenu občine prisrčno zahvaljuje.

Tone Hauc, župan.

Iz šole. Nadučitelj na okolški šoli Slov. Gradec je postal g. Franc Vrečko, nadučitelj v Št. Ilju, nadučitelj v Studenicah g. Oton Vobič, učitelj v Laporju, nadučitelj na brežiški šoli Franc Rudl je prestavljen kot učitelj v Aflenc. Učitelj in voditelj šole je postal v Studencih pri Mariboru Gustav Gross iz Nieder Oeblarna (!!!), v Brezju g. Makso Zemljčič, v Gornji Kungoti g. Franc Korbar, učiteljica v Hočah je postala gđ. Micika Vučnik iz Jarenine, v Slivnici gđ. Anica Wutt, v Selnici ob Dravi gđ. Pavlina Rus, v Podgorju pri Slov. Gracu gđ. Marijana Vrečko. Učiteljica ročnih del v Zgornji, Spodnji Kungoti in Svičini je postala ga. Pavla Vračko, v Čadramu ga. A. Blenk, v Št. Jurju ob Ščavnici gđ. Fr. Grossman. V pokoj je stopil nadučitelj pri Sv. Martinu pri Gornjem gradu g. Josip Tičar in ga. Berta Aufreht, učiteljica v Karčevini pri Mariboru.

Slovenjigradec. Pretekli teden sta prenočila dva agenta v zadrudni gostilni. Prihodnji dan podala sta se k Boštjanovemu sinčku, knjigovezu in kolporterju »Štajerca« ter mu ponudila svoje blago. Ta ljubeznivi — čič pa ju pošteno ošteje ter pravi, da od ljudi, ki zahajajo v zadrudno gostilno, ne kupuje in ne potrebuje blaga. To damo na znanje Vam, častiti župnijski in občinski uradi, krajni šolski svet, šolska vodstva in slovenski kmetje.

Iz Šoštanja. Poslovili so se v nedeljo čitalničarji od odhajajočega predsednika, poslovili so se tržani, obrtniki, okoličani ter prijatelji in častilci od gospoda dr. Karola Chloupeka, zdravnika v Velenju, kateri se preseli v Ljutomer kot distriktni zdravnik. Udeležba je bila mnogobrojna. Iz mnogih nagovorov polnih izrazov ljubezni, hvaležnosti ter navdušenja do vrlega narodnjaka, do izkušnega veščaka zdravnika, se je razvidelo, kako priljubljen je bil g. dr. Chloupek. Ljutomerčanom čestitamo k tej pridobitvi. Gosp. dr. Chloupeku in obitelji kličemo: Z Bogom, na svidenje!

Od Rogaške Slatine se nam poroča: Dne 7. okt. je na Velikih Rodnah pogorel kmet Franc Hernavs. Škode ima za 6000 K. Bil je zavarovan pri banki »Slaviji« za 2000 K. Ker po leti ni mogel plačati zavarovalnine, mu je generalni zastop obrok podaljšal do 15. oktobra s pristavkom, ako med tem časom pogori, da ničesar ne dobi. In tako bode revež še menda res ob zavarovalnino.

Iz drugih krajev.

Jakob Aleševc umrl. V Ljubljani je umrl v 58. letu svoje dobe bivši urednik šaljivega lista »Brencelja« slovenski pisatelj Jakob Aleševc. Njegove zasluge za probujo slovenske zavesti so velike. Kot časnikar se je boril za uveljavljanje krščanskih načel v javnosti. Blag mu spomin!

V Pragi je 30 Slovencev zapisanih na vseučilišču.

Kuga v Italiji. Italijanska vlada razglašala, da je kuga v Neapolju popolno prenehala.

Kardinal dr. Missia, knezonadškof gorški, je obolel, vendar njegovo stanje ne vzbuja nobene nevarnosti.

Proti kajenju mladine. »Slovenski učitelj« piše: V naši dobi se mnogo govori, piše in dela proti uživanju alkohola. V Severni Ameriki pa se vstrajno bore ne samo proti alkoholu, temveč tudi proti nikotinu. V Čikagi se ne smejo prodajati cigarete brez posebnega dovoljenja, a 600 korakov od šole se sploh ne sme prodajati nikak tobak. Izmed zapadnih držav se bojujejo zoper nikotin zlasti država Oklahoma. Ta je izdala 1. maja t. l. strogo odredbo, ki prepoveduje uvoz cigaret in papirja za cigarete. Osebam pod petnajstimi leti se tobak sploh ne sme prodajati. Kazen za kršenje tega zakona je do-

ločena za 10—200 dolarjev. — Pri nas se zoper ta strup premalo stori.

Društvene zadeve.

Gledališčna predstava v Mariboru. V Narodnem domu se bo dne 3. novembra predstavljala znana igra »Mlinar in njegova hči.« Že danes opozarjamo slavno občinstvo na to predstavo.

Podporno društvo organistov. Vabilo k občnem zboru »Podpornega društva organistov s sedežem v Celju«, ki se vrši dne 5. novembra 1901, ob 10. uri dopoldne v veliki dvorani »Katoliškega doma« v Ljubljani. Vspored: 1. Ogovor predsednika; 2. Poročilo tajnika; 3. Poročilo blagajnika; 4. Premenitev pravil; 5. Volitev novega odbora in dveh nadzornikov; 6. Slučajnosti. Ako bi ta občni zbor ne bil sklepčen, vrši se drugi dve uri kasneje, pri katerem se sklepa v smislu § 24. dr. pr. ne glede na število udeležencev. Redne ude zastopajo lahko pooblaščenca, vendar tem ni dovoljeno več udov zastopati. Vsi samostojni predlogi morajo se vsaj 8 dni pred občnim zborom društvenemu vodstvu naznaniti. V zvezi z občnim zborom bere se ob 9. uri dop. sv. maša v nunski cerkvi, pri kateri poje iz prijaznosti samostanski pevski zbor. K obilni udeležbi vabi uljudno odbor.

Sv. Križ tik Slatine. Slov. katoliško politično društvo ima svoj redni letni zbor in ob enem javni shod prihodnje nedelje, dne 27. oktobra popoldne ob 3. uri v gostilni g. Fr. Ogrizka. Govorili bodo gg. deželni poslanec dr. Fr. Jurtela, kaplan I. Bosina in veleposestnik Fr. Mlakar. Domačini in sosede, pridite v obilnem številu!

Cerkvene zadeve.

Cecilija. Družba sv. Mohorja v Celovcu je izdala drugi, popravljeni in pomnoženi natis I. dela cerkvene pesmarice »Cecilija«. Uredil Anton Foerster. Knjiga se naroča pri družbi sv. Mohorja v Celovcu. Vsebina je razdeljena: 1. mašne pesmi, 2. cerkveno leto, 3. k blagoslovu, 4. razne pesmi. Nekaj pesmi, ki so ustrezale le boljšim cerkvenim zborom, se je nadomestilo z ložjimi, pridjalo pa več drugih potrebnih.

Ne prenašli se v sodbi! V Dublinu, znanem mestu Irske, je v nekej gostilni ležal bolnik v zadnjih izdihih. Poklicati je dal duhovnika. Bila je temna noč; dež je lil in divjala je nevihta. Vsejedno, duhovnika to ni nič zadrževalo — urno je hitel k bolniku in vestno opravil svoje opravilo. Odhajajočega je gostilničar, protestant, povabil v gorko svojo izbico in mu je dobro postregel. Razgovarjala sta se o tem in onem in slednjič mu je omenil gostilničar, kako ugodno življenje imajo škofje, kardinali. »Vaš kardinal sedaj, ko vi v tej nevihti bolnike obiskujete, gotovo sedi v topli sobi pri dobro obloženi mizi!« Zavrnil ga je duhovnik: »«Tega ne morete vedeti, vi ga morda napak sodite!» «Ne verjamem, da bi ga krivo obsojeval.» ««Prav gotovo vem, da to ni resnica; do sedaj me še niste vprašali za moje ime.» «Pa kdo ste vi?» ««Jaz sem — kardinal Kullen!»» Odšel je blagi, vneti dušni pastir, kakor je prišel, dasi mu je gostilničar ponujal svojo kočijo, ki ga popelje domov. Ne, raje je v neurju stopal domov po blatnih, deževnih ulicah. Minulo je bilo potem le malo dnij — in gostilničar-protestant je obiskal kardinala, pokleknil predenj in ga prosil za sprejem v sv. cerkev. Želja se mu je izpolnila; postal je izgleden katoličan.

Po »Danici«.

Gospodarske stvari.

XI. letopis slovenskih posojilnic za l. 1900. Sestavil Franjo Jošt, tajnik »Zveze

slovenskih posojilnic« v Celju. Pravzaprav bi moral biti napis XI. letopis posojilnic, združenih v »Zvezi slovenskih posojilnic«, kajti od izven-zvezinih posojilnic so navedena samo imena. Predsednik in tajnik »Zveze« sta tožila na zadnjem občnem zboru »Zveze«, da od »Gospodarske zveze« v Ljubljani ni bilo mogoče dobiti nobenih statističnih podatkov. Nam se to ne zdi čudno, kajti pri današnjih žalostnih razmerah bi s tem ponudila »Gospodarska zveza« svojim političnim nasprotnikom le orožje za nove brezstidne in neosnovane napade na njene organizme. V celjski »Zvezi« je združenih 102 posojilnic, vseh slovenskih posojilnic pa je 223. Skupni denarni promet vseh v »Zvezi slovenskih posojilnic« stoječih denarnih zavodov l. 1900 je znašal 72,710.738-95. V »Letopisu« je navedenega še mnogo drugega statističnega materiala, ki je gotovo za poslovanje posojilnic tuintam potreben in koristen. Tem bolj nedoumno se nam ravno zdi, da je g. revizor na letošnjem občnem zboru imel priložnost se pritoževati, da mu je mnogo posojilnic vrnilo Letopis. Zopet en dokaz, da mi Slovenci še tega ne znamo rabiti, kar imamo. V »zaključku« govori g. revizor kot učitelj in svetovalec k posojilnicam. Dobro je, da se je objavil že tudi načrt zakona o oblatorični reviziji pridobitnih in gospodarskih zadrug. Važne razsodbe in ukazi višjih inštantc bodo posojilničarjem dobro služila, če jih bodo le prečitali. Letopis XI. slovenskih posojilnic za l. 1900 je delo, kakoršnih imamo v narodno gospodarskem slovenskem slovstvu malo, in dela res vso čast marljivemu revizorju.

Zveza slovenskih posojilnic je imela dne 17. oktobra v Narodnem domu v Celju redni občni zbor. Navzočih je bilo 22 pooblaščenecv. Ko je predsednik gosp. Miha Vošnjak pozdravil navzoče zborovalce, začel je poročati revizor »Zveze« g. Jošt o združenih posojilnicah. Začudenje je vzbudilo, ko je rekel, da se nekatere koroške posojilnice odcepljajo od »Zveze« in kar je še žalostnejše, da se nameravajo zvezati z nemškimi posojilnicami. Gmotno-gospodarska načela naj bi nikdar ne nadvladovala narodno-idealnih načel! G. revizor je pohvalil večino posojilnic, da redno in pravilno poslujejo. Bil pa bi lahko povsodi vzoren red, ako bi se ubogali revizorjevi nasveti. No, kadar bo revizija obvezna, imel bo tudi gosp. revizor več upliva. Zanimiv razgovor se je razplel o odpovednem roku hranilnih vlog. Sklenilo se je nazadnje, potom okrožnice naznaniti vsem posojilnicam, naj določijo posojilnice same odpovedne roke ter jih naznanijo posojilničnim udom vsako leto do 1. decembra. Naznanjeni roki veljajo vedno nespremenljivo za prihodnje leto. Volil se je stari odbor, le namesto odstopivšega g. Podgorca se je izvolil celjski vikar g. Rančigaj. G. revizor se je izrazil v svojem poročilu, da mu je nerazumljivo, zakaj se nekatere štajerske posojilnice nočejo pridružiti »Zvezi«. Ker mislimo, da je na tem pojavu krivo tudi zadržanje »Zveze« nasproti različnim socialnim organizmom, še bomo, ako bo priložnost, o tem govorili.

Listnica uredništva. Fram: Hvala! Pride prihodnjič. Klanjamo se! — Sv. Ana na Kremb. Predali za dopise so bili že prepolni, ko smo dobili Vašega. A prihodnjič gotovo. Prav dobro, to bo smeha! Iskrene pozdrave! G. I. V. Sv. Jurij ob Ščavnici! Vi ste vzorno marljivi v dopisovanju. Hvala Vam! A z nami imejte potrpljenje, ker nam gre s prostorom trda. Rodoljubne pozdrave! — Iz Videža pri Slov. Bistrici. Ni prostora več! Prihodnjič! Bog živi! — Lemberg pri Šmarju. Seveda bi »izjavo« lahko izrabili! Če bi jo moral storiti kaki »klerikalec«, skozi vse liste bi šla. A nam je ugled vsega stanu več vreden, nego hipni taktični uspeh. Širimo! — Iz rogaškega okraja. Preporno, prihodnjič. Širimo!

Loterijske številke.

Linc	19. okt. 1901.	1, 10, 83, 66, 55
Trst	« » »	63, 60, 15, 85, 81

Vsaka beseda
stane 2 v.

MALA OZNANILA

Vsaka beseda
stane 2 v.

Najmanjša
objava 45 v.

Vsaka beseda stane 2 vin.

Večkr. objava
po dogovoru.

Ti inserati se samo proti predplačilu sprejemajo; pri vprašanjih na upravnništvo se mora znamka za odgovor pridejati.

Proda se.

Hiša v Studencih z vrtom, vodnjakom in kletjo, blizu sv. Jožefa, se takoj proda. Naslov pri upravnistvu. 484 10-5

Posedstvo na Drvanji pri Sv. Ani na Krembergu, (36 oralov), obstoječe iz njiv, travnikov, sadonosnika, vinograda, gozdov, zidane hiše in gospodarskega poslopja, v dobrem stanu, proda iz proste roke Franc Zadavec, posestnik. 508 2-2

Dober mošt okoli 800 hektolitrov se bo po dražbi oddal v Leskovcu dne 28. oktobra. 514 1-1

Dražba cerkovnega vina v Framu bo 4. novembra ob 10. uri. 523 2-1

Viničarija z malo hišo in kletjo, okoli 2 oralov vinograda in lesa, se proda za 800 gl. Letos se je nabralo 4 polovnjake. Kje? pove upravnistvo. 525 3-1

KUVERTE

s firmo priporoča

tiskarna sv. Cirila v Mariboru

Proste službe.

Postranski zaslužek,

trajen in rastoč, ponuja se spoštovanim, deloljubnim in stalno naseljenim osebam s prevzetjem zastopa domače zavarovalne družbe prve vrste. — Ponudbe pod „1.70 Gradec, poste restante.“ 222

Orgljarsko in cerkov. službo je takoj nastopiti v Leskovcu pri Ptujju. 505 2-2

Služba orgljarja in cerkovnika pri mestni župnijski cerkvi v Ptujju se odda s 15. novembrom t. l. Stanovanje prosto. Letni dohodki 1200 K. — Cerkevno predstojništvo v Ptujju, dne 15. okt. 1901. 512 3-1

V najem se da.

Hiša na najlepšem prostoru v trgu Sv. Trojica v Slov. gor. s štirimi krasnimi sobami, kuhinjo, 2 kletmi, lepim vrtom, se da v najem ali pa proda pod jako ugodnimi pogoji. Ista je posebno pripravna za kakega penzionista ali pa obrtnika. Več pove Franc Posinger pri Sv. Trojici v Slov. gor. 509 3-2

532 1-1

V slovo!

Ker mi povodom premeščenja v Jarenino ni bilo možno se osebno posloviti pri vseh svojih prijateljih in znancih, zato kličem tem potom vsem dobrim šentjurčanom prisrčni: **Na zdar!** in **Z Bogom!**

Jernej Črnko,
učitelj.

Sv. Jurij v Slov. gor., dne 23. okt. 1901.

Zahvala.

526 1-1

Povodom prebitke izgube naše preljubljene hčerke oziroma soproge in matere, gospe

Mici Kavčič roj. Kopic,

nadučiteljeve soproge,

došlo nam je toliko izrazov odkritosrčnega sočustvovanja, da nam ni moči vsakemu posamezniku se primerno zahvaliti.

Storimo to tem potom ter izrekamo posebno srčno zahvalo rodbinam: Glinšek v Majšpergu, Pinterič v Ptujju, Writzl v Kozmicah, Wallner v Lehniku za podaritev krasnih vencev; mnogobrojnemu učitelstvu, ki je došlo k sprevedu od okoliške šole v Ptujju, Hajdine, Št. Lovrenca n. D. p., Majšperga, Sv. Vida, Sv. Duha, Sv. Barbare v Halozah, da celo iz daljne Kaple in od Sv. Lenarta v Slov. gor., g. dr. Brumenu, g. dr. Ozvaldu in njegovi gdčni sestri; gg. pevcem iz Ptujja za njih milodoneči nagrobni pri hiši žalosti oziroma na grobu premile ranjke. Iskreno pa se zahvaljujemo onim domačim faranom in vsem drugim od drugod došlim znancem in prijateljem, ki so predrago ranjko spremljali k poslednjemu počitku.

Nova cerkev, dne 14. okt. 1901.

Žalujoči ostali.

Med. univ.

dr. VIKTOR KAC, zobozdravnik

524 3-1

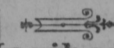

ordinira

v Mariboru, Tegetthoffova ul. št. 39, I. nadstropje

od 9-12 in od 2-5 ure.

Ob nedeljah in praznikih od 8-11.

Jožef Brandl,

izdelovalec orgelj
24-11 v Mariboru

se priporoča za stavbe orgelj vsake velikosti po najboljših sistemih. — Prevzamem tudi prenovljenje, popravke in uglasbenje orgelj. — Spričevala od zgotovljenih orgelj so na razpolago.

● Sladek ●

pekarski vinski mošt

527 3-1

se toči

v gostilni „pri grozdu“
v Mariboru.

Zahvala.

Za mnogotere izraze odkritosrčnega sočutja med boleznijo in ob za nas tako tužni ločitvi naše iskreno ljubljene matere

Neže Rečnik,

po dom. Kralj, veleposestnice v Razvanju,

izrekamo tem potom svojo iskreno zahvalo za spremstvo k večnemu počitku, posebno mil. g. kanoniku hočkemu M. Strajnsaku, veleč. gg. slivniškemu župniku Fr. Hirti-ju, šentiljskemu kaplanu M. Roškerju, domačemu g. kaplanu, preblagi gospej Berti Šunko, katera nas je s svojim sočutjem posebno tolažila ob smrti naše blage matere, kakor sploh vsem prijateljem in znancem.

Razvanj, dne 20. okt. 1901.

528 1-1

Globoko žalujoča

obitelj Rečnik.

Letošnjega vina

iz cerkvenih vinogradov, dobrega, belega,
se bode prodalo po dražbi

25 polovnjakov

v Makolah, dne 6. nov. t. l. ob 10. uri dop.

Cerkv. predstojništvo v Makolah,

529 2-1

dne 22. oktobra 1901.

● **Mlinski** in
● brusni kamni

razne velikosti se dobe
pri **M. Berdajsu,**
zaloga špecerijskega blaga
in semena v Mariboru.

Barthelnovo

phosphorjevo kisló

apno

priporoča 530 3-1

M. Berdajs v Mariboru.

Slovenska tvrška!

Weberjevih dedičev naslednik:

Vincenc Čamernik

oblastveno preiskušeni kamnoseški mojster

363 19-15 v Celju

Nova ulica števil. 11.

Delavnica mramornatih altarjev
ter drugih umetnih kamnoseških del.Cez 200 nagrobnih
spomenikovrazličnih mramorjev, granitov in sijenitov
po najnovjših modernih načrtih

vedno v zalogi.

Vsa stavbena kamnoseška dela.

Pohištvene plošče za mizarje. — Likanje in
struganje mramora s strojno silo.

Lastni kamnolomi.

Postrežba točna.

Za bolne na želodcu in stare ljudi. 495

Konjak

star, iz domačega vina, pošilja franko 4 stekl.
za 6 gold., 2 litra za 8 gld., novi konjak 2 litra za
4-80 gld. **Benedikt Hertl**, grajščak, **Goliš**
p. Konjicah, Štaj.1 stekl. za 1 gld. 50 kr. se dobi pri **Al. Quandest**, gosposka ulica, Maribor.

Naznanilo.

Podpisani si usojam naznaniti vsem posestnikom vinogradov, da bom imel
koncem tega leta in prihodnjo spomlad veliko množino na suho cepljenih trt,
različnih dobrih in čistih vrst cepljenih na Riparijo portalis in Rupestris Monti-
kolo, in sicer:

15.000 Laški rilček — (Wälschriesling)	500 Burgundec beli (Burgunder weiss)
5.000 Zlahtnina — (Gutedel)	500 Burgundec črni (Burgunder blau)
5.000 Traminca — (Traminer)	500 Zastavica rudeča (Zirnfadler)
2.500 Mali rilček (Kleinriesling)	500 Silvanec zeleni (Grüner Sylvaner)
1.000 Tantovina ali Trunta	300 Šipon rumeni (Mosler gelb)
500 Lipovšina bela — (Ranfol weiss)	200 Kavčina črna (Kölnler blau)
skupaj 31.500	

Vse te trte so dobre rasti, lepo zaraščene in dobro ukoreninjene ter jim
je cena:

- I. vrste 180 K 1000 komadov
- II. vrste 120 K 1000 komadov
- I. vrste 19 K 100 komadov
- II. vrste 13 K 100 komadov

Oglasiti se je vsaj do 15. januar. prihodnjega leta pisмено ali ustmeno pri

Anton Slodnjak,

499 8-3 trtnarju pri Sv. Lovrencu v Slov. gor.

pošta **Juršinci** pri Ptuj.Podpisani si usoja p. n. občinstvu uljudno nazna-
niti, da se preseli s 1. novembrom iz Velenja
v Ljutomer in da bo istotam s tem dnevom
prišel ordinirati.

MUDr. Karol Chloupek.

533 1-1

Lepe podobice s črnim okvirom kot spominki
za v molitev priporočene ranjke.

Primeren tisek na drugi strani oskrbimo hitro in lično.

100 kosov od 80 kr. do 1 gld. 80 kr.

K obilim naročilom se priporoča

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Oznanilo.

520 3-1

Naročila na ameriške trte iz združenih državnih
in deželnih nasadov za dobo 1901/2.Od štajerske dežele se bodo prodajale spomladi leta 1902
naslednje množine ameriških trt in sicer:1. 500.000 komadov [večidel šipon rumeni (Mosler gelb),
laški rilček (Wälschriesling), burgundec beli (Burgunder weiss),
Zlahtnina rudeča in bela (Gutedel roth und weiss), silvanec zeleni
(grüner Sylvaner), traminca rudeča (Traminer roth)], cepljenih na
riparii Portalis, vitis Solonis in rupestris Monticola.2. 500.000 komadov koreninske rozge od riparii Portalis, vitis
Solonis in rupestris Monticola.

3. Mnogo reznic (cepičev) od imenovanih treh vrst.

Cena trt za 1000 komadov je sledeča:

I. Cepljene trte za premožnejše posestnike 240 K, za ostale
160 kron.II. Ameriški koreninski rozgi za premožnejše posestnike
20 K, za ostale 10 K.

III. Reznica (cepiči) 6 K.

Naročila čez 1500 komadov cepljenih trt, 5000 komadov kore-
ninskih rozgov ali reznic (cepičev) od jedne stranke se primerno
znižajo došlim naročilom.Naročuje se lahko naravnost pri deželnem odboru ali pa pri
občinskih uradih, kjer so nalašč za to pripravljene naročilni listki
na razpolago.Občinski uradi odpošljejo potem izpolnjene naročilne listke
tako deželnemu odboru.Dotična naročila morajo dospeti do 1. decembra 1901; po-
znejša se ne bodo v ozir jemala.Naročene trte se bodo pošiljale v istem redu, kakor so došla
naročila. Vsakemu naročniku se zagotovi zahtevana vrsta, dokler
je v zalogi.Ker se trte oddajo samo štajerskim posestnikom, morajo do-
tični, ki naročijo naravnost pri deželnem odboru, priložiti naročilu
potrdilo občinskega urada, da so posestniki vinograda. Oni, ki tržijo
s trtami jih ne dobe.Imenovane cene se računijo od nasadov in se mora dotična
svota pri prejemu plačati, oziroma se pošljejo trte po železnici po
povzetju. Zabaj in vozniki se zaračunajo za lastno ceno.Pri vsakem naročilu se natančno naznani: 1. Ime, kraj in
stan naročevalca; 2. dotična občina, v kateri vinograd leži; 3. za-
htevana vrsta trt; zadnja železnična postaja ali pošta, kamor naj se
trte pošljejo.Če je morebiti dotične zahtevane vrste zmanjkalo ali pa ni
v zadostni množini v zalogi, bode se z drugo jednako vrsto nado-
mestila.

Gradec, meseca vinotoka 1901.

Od deželnega odbora štajerskega.

Edmund grof Attems.

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru

priporoča častiti duhovščini in slavnemu občinstvu
vsakovrstne podobice, molitvenike,
rožne vence, svetinjice, križce.Velika knjiga z vzorci od navadnih do najfinejših
podobice je v tiskarni na vpogled.

Spominki na prvo sv. obhajilo kos od 1 do 10 kr.

Rožne vence vsake velikosti in kakovosti prodajamo na
drobno in debelo, rožne vence žalostne Matere
Božje in preč. Spočetja itd. — Lepi križci so
pa medeni ali niklasti za rožne vence, za kras na
steno in posebno za častite duhovnike za sprevidenje
bolnikov; križi s stojalcem, svetinjice različnih vrst.

Tiskarna ima v zalogi tiskovine za:

župnijske, občinske in politične urade, odvetnike in notarje,
trgovce, hotele in gostilnice, posojilnice in zasebnike.Naročila na lepake (vsake vrste in velikosti), poročne liste,
osmrtnice, spominske liste, vizitke, tabele, knjige, časnike,
dalje preskrbi za vsak urad ali zasebnike štamplilje (pečate).

Vsako naročilo se izvrši hitro, lično in ceno.

Ostanki od sukna 40 do 50% cenejši!

Pri nakupovanju 464 7
manufakturnega in suknenega blaga
se opozarja na **tvrdko**

Worsche & Deu
pri „škofu“
Maribor Gosposka ul. št. 3, Maribor

Novozidani prodajalni prostori I. nadstopje

Sukno za prevlako pohištva, preproge, odeje, koci, robci, zaloga belega damasta, tkanine in platna. — Najnoveše sukno za obleke in barhenti. Na drobno in na debelo.

Odeje iz atlasa in satina izgledajo kot svila

Zelo nizke cene.

Uljudno podpisani naznanjam slavnemu p. n. občinstvu, da sem zopet pričel z delom, katero bom izvrševal točno, solidno ter v splošno zadovoljnost, kakor poprej. Obilnega poseta proseč beležim z odličnim spoštovanjem

513 1-1 **Anton Cerovšek,**
krojač v Šmarji pri Jelšah.

516 1-1 **Zahvala.**

Povodom boleznin in smrti preljube nam hčere, oziroma sestre

JELICE

izkazali so nam prijatelji in znanci toliko sočutja, da si usojamo tem potom izrekati vsem najprisrčnejšo zahvalo za lepo spremljevanje pri pogrebu, posebno še prečastitemu gospodu župniku, cenjenim rodbinam: Kotnik iz Sevnice, Nepel in Lebenwein iz Luč, Druzovič, iz Št. Jurja, Repolusk iz Gradišča, pevcem in pevkam za prisrčno, krasno petje, cenjenemu prijatelju iz Sevnice za pesem „Slovo“, katero je za to priliko zložil in pri sv. maši ginljivo pel, deklicam „Marijine družbe“, ljubim sosedom in drugim faranom.

Sv. Duh na Ostrem vrhu, 15. okt. 1901.

Alojzij, Mihael, brata. Jakob Škoflek, oče.

Podpisani uljudno naznanja, da **proda čez 1000 lepih, štiriletnih sadnih drevesc.** Cepljene samo od dobre, zlahtne in take vrste, katere v naših krajih dobro uspevajo in obilno rodijo. Slaba lega in borna zemlja moje drevesnice, zraven tega pa skrčna odgoja, jamčita za nadaljno dobro rast drevesc, ako se jim pri vsajenju stori, kar je novovsajenemu drevescu dobro in potrebno. To potrjujejo na zahtevanje dosedanji odjemalci. Na razpolago so sledeče vrste: Gambovec (mušancger), Ananas-rajneta, Kasseler-rajneta, Kanada rajneta (pariški rambur), zl. parmena, jesenski kalvil, Car Aleksander in še 8 drugih prav dobrih gospodarskih vrst. Slovenci! Podpirajte domače podjetje z obilnimi naročili!

518 2-1 **Janez Jurančič,**
čebelar in posest. v Andrencih,
pošta Sv. Andraž v Slov. gor.

Zapisnik učencev,
519 v platno vezan priporoča
tiskarna sv. Cirila
veleč. g. katehetom.

Cena: za 280 do 320 učencev 90 vin., za 400 do 480 učencev 1 K 10 vin., za 480 do 560 učencev 1 K 20 vin.

Tri nove božične pesmi

vglasbil Karol Bervar, organist v Celju. — Dobe se pri skladatelju: 2 izvoda 1 K. — Melodijozne in lahke skladbe. — Istotam dobe se tudi pesmi k blagoslovu, komad 40 vin. 521 3-1

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru

++++ sprejme +++++
zaradi ustanovitve lastne knjigoveznice

v vseh strokah knjigoveznštva in zlatotiska popolnoma izvežbanega in na samostalno delo navajenega

knjigoveza
od starosti 25 do 35 let.

Ponudbe se naj dopsljejo do 1. decembra 1901 na vodstvo tiskarne sv. Cirila v Mariboru.

Vabilo
k 522 1-1

izrednemu občnemu zboru
Posojilnice na Vranskem,
ki se vrši
v nedeljo, dne 10. novembra 1901, ob 3. uri popoldne.

Dnevni red:

1. Prošnja krajnega šolskega sveta za podporo šolskega stavbišča na Vranskem.
2. Slučajnosti.

Načelstvo.

ANTON KOLENC 1
trgovec v Celju

kupuje vsako množino lepega prediva, suhih gob itd. Sploh vse deželne pridelke po najvišjih cenah.

Ročna sejalnica

za sejanje deteljnega in travnega semena, rži, ovsu, ječmena, koruze itd.

Posebno se priporoča za gorate kraje. Zelo po ceni in trpežna

Novo!

Ugodnosti: prihranjenje semena, enakomerno in hitro sejanje. Prospekti na zahtevanje.

Echinger & Fernau
454 25-4 Dunaj XII, Neubaugürtel 7-9.

Novo!
Komad 50 K poš povzetj Prospekti na zahtevanje **Glavna zaloga:**